

НОВА ЗОРЯ

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст. під неділю на 8 ст. АДРЕСА: Нова Зоря Львів, ул. Кляшторна ч. 8. II. пов. — Телефон 4—48. Передплата в краю: 1/4-річно 6 зод., місячно 2 зод. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Конто П. Ш.: Крайи 405.867.

Залізничний страйк у Львові

Около 2.000 залізничних робітників у Львові ухвалили страйк всупереч постанові своєї Головної Управи. Страйкують варшати головні і II класи, паровозівна головна і т. зв. „схід“ та залізни-електров-

ня. Страйкуючі вислали делегатів до Перемішля, Станиславова, Стрия і Варшави. Урядова преса доносить, що перерва в руху не наступить, бо є досить паровозів, котрі не вимагають направи.

Всупереч волі сойму

з днем 1. січня увійде в життя новий декрет про судівництво.

Сойм ухвалив відложити впровадження в життя декрету про устрій судівництва. Однак той декрет увійде в життя з днем 1. січня 1929. До того ви-

цеміністер Цар заявив, що уряд застерігає собі вільну руку в справі впровадження військових суддів (авдиторів) до цивільного судівництва.

Помер антіохійський патріярх

Дня 12. с. м. помер у Бейруті антіохійський патріярх Григорій IV. в 70 році життя. Був се другий араб на престолі того патріярхату (перший араб на тім престолі був Мелетій, літ тому 250). Гри-

горія похоронять в Дамаску. До вибору нового патріярха управляти-ме антіохійською Церквою митрополит лядонкійський Арсеній.

Зникне турецький півмісяць

Диктатор Туреччини Кемаль-баша постановив усунути ще оден символ давнього турецького духа, а саме півмісяць. Він має бути усунений з турецьких фляг і прапорів. Історія півмісяця як державного символу досі невияснена. Стара турецька легенда оповідає, що в 13 ст. султанови Османови явився в сні півмісяць, що ріс поти, аж покрити ціле небо від Сходу до Заходу. Тоді той султан казав той знак помістити на

турецьких прапорах. В дійсности історія півмісяця як символа Візантії відома вже від 4-го століття перед Христом, коли Візантія була ще малою оселею. Тоді облягав її Филип Македонський, батько Олександра Великого. Передання каже, що в слабім світлі півмісяця вспіли обляжені замітити підсунання ворога й оборонились. Від тоді й уживала того символа як гербу місяця.

Сагара здобута

З подорожі по Сагарі вернула Юлія Вагне-Яврегг, дочка славного ученого й виголосила у Відні лекцію про свою подорож: Вона переїхала велику пустиню Сагару і верблюдом і автотом. Подорож верблюдом треває до 3 місяців авто переїздить той сам простір (около 2.000 км.) в 7 днях. Аж до Тімбукту є вже правильнірушення особовими автотом, тягаровим ще ні. Кошт переїзду винсєть около 900 зл. від особи. Між год. 2—4 ранком буває дуже холодно: температура паде навіть до — 5° Ц., що організм, привиклий до горячі, відчуває сильно.

Европейці знають про верблюда лиш те, що він і 10 діб видержує без води. Але мало хто знає, що коли він не має води, тоді потребує багато харчу. І хоч задовольється й бодяками, та потребує їх нараз до 40 кг. Авто їхалоб іще скорше ніж іде, але серед горячі тріскають гуми навіть що 5 хвиль і треба раз-ураз ставати. Вода в авті кипить. Дятого небезпечно виїздити, одним автотом.

Прелегентка оповіла інтересні річи про гарне й дуже біле племя Моабітів, котре своїх жінок не выпускає поза свою територію, щоб задержати чистоту раси.

5 мільонів за воду в молоці

Директор державних установ для розсліду поживи, д-р Жмігрод, оповідає, що по містах страшно фальшують всі засоби поживи, а особливо набіл. Аналіза виказує, що пр. в маслі є всего 20 процент масла а 80 процент продуктів зовсім безвартісних для організму. Власники склепів не все про те знають, бо вже й їх доставці навчилися фальшовати, але багато склепарів є в сліпці з фаль-

шівниками. За воду лише в молоці тільки в одній Варшаві платиться річно 5 мільонів зл.! Се шкодить не тільки на кипшені але й на здоровлю, бо сфальшована пожива викликає забурення в організмі. Боротися з тим повинна вся суспільність, повідомляючи про підозрілі випадки установи для досліду поживи. Кари за фальшовання поживи доволі тяжкі — доходять до пів року в'язниці.

Винахід проти звапніння жил

Мюнхенський професор д-р Ернст Гайнер винайшов препарат з жил молодих звірят, подаваний хорим на звапніння артерій в формі таблеток тричі в день.

Він оповідає знамениті успіхи в ліченню вже по 6 тижнях, навіть у поверх 60-літніх людей. Новий винахід викликає велике зацікавлення.

„ОЧИЩЕНА“...

(Стаття з кругів Духовенства).

Про пове а многонадійне твориво. — Про три відомі стилі унії й про 4-й ще невідомий, а саме: стиль холмський, польсько-кресовий, галицький і „ачішонний“. — Чого о Стеф. і його колегія напевно надіються? — Дещо про „Н. Зорю“ і її противників. — Дещо про знання холмських відносин. — Про вітраки обчислені на роблення шуму. — Шахівниця і шахи. — Про Поляків, догматику і „душу Церкви“. — Про розумно ужитих 50 зл.

Як хто дістане манію, що покликаний до реформаторства, звичайно береться відразу до найповажніших або й святих справ, щоб їх реформувати по своїй ідеології. Тоді всякі, навіть віками освячені традиції, силу котрих доказує й вікова практика, є в його хоробливий уяві „недоладні“, „скривлені“, „невідповідають потребам“ і „психольогіі“ і т. д. — Наглядний примір такої реформаторської амбіції появився в статті „Діла“ ч. 262,*) де в найближшій майбутности заповідається зреформовану „перечиснену Унію“. Варт бодай згрубша подивитися на це нове а многонадійне твориво, котре знаходиться щойно в концепції.

I.

1. Шан. автор чи автори видить чи видять у нас покишо три роди, чи три „стили“ Унії: „холмську, польську на кресах і нашу галицьку“. А що всі вони фатально кепські, дятого треба нам — оглянутися ще за четвертою — „перечисненою“...

„Холмська Унія (і взагалі (!) унія в Польщі) „від її істнування“ була обчислена на те, що буде причепю до польського воза в усіх виступах Польщі проти православного сходу. Впроваджуючи в обряд латинські елементи, підважувано авторитет нашого обряду а підношено латинського. Отже й не дивно, що холмшаки вміли боротися ніби за чистий католицизм (до 1905) а потім, коли вже булоби й легше, не вміли хочби через кілька літ боротися за свій історичний обряд, за католицизм із грецьким обрядом. Не вміли, бо так були виховані, бо були златинізовані і спольонізовані.“

Якаж то шкода, що Потій, Рутський і св. Йосафат і Пани римські при закладанню унії і сотки наших владик і тисячки наших мучеників аж до скасування унії Росією не мали таких дорадників як о. Стефанович і ті, що з ним. Вони зумілиби були їм так проречисто і намацально показати, що унія — за яку вони так побивалися і її у Бога вимоловали і за неї стільки терпіли — то не святе, Боже діло, а — чиста причепа до польського воза і „погибель для нашого обряду“ й народности!... — Правда, те саме говорили стогубами

*) „Унія в холмських стилях“. Стаття о. Стефановича „в порозумінні зі священниками“. Допіє на статтю в „Новій Зорі“ п. з. „Правда про Холмщину“ чч. 87 і 88.

і писали сторуками всі православні-несвідомі, та й наші батьки не хотіли повірити. Видно, були сліпі, незрячі. За свої муки і горе винувати до польського клеру, до шляхту, до царгородських інструвів, до московських царів, то в киці апостатів Симашків, Попелів. А то все чейже таке безпредметове, що й згадувати не варт! Міродайне одно: Унія, сама унія була всему винна. Зле закладана „від самого існування, причепа до польського воза“... Правда, прийшли були при кінці мужі, що її від того воза відцепили, так шож? Коли вони знов причіпалися до православно-московського воза! А хто знов винен? Унія, знов така сама унія!

Шкода, велика шкода, що о. Ст. і його колеґія аж тепер являється на горизонті безталяної причепи. Ще тому літ 25 могли бди спасти холмшаків, подавши їм раду, щоб іше „бодай через кілька літ“ боролися за свій історичний обряд, за католицизм із грецьким обрядом: А так і се пропало! Через спізнєння таких дорадників!

2. Про теперішню польську унію на кресак нема що й згадувати. Бона наглядно підтверджує погляд наших православних братів, що унія є створена до польщення українського населєння; унія взагалі виходить з дискредитованого перед православним світом... Та вжеж, що так. Тільки хочеться на одну річ звернути ласкаву увагу шан. о. автора і його колеґії, а саме, що та унія на кресак станула якраз на плятформі, з якої виходить всі ті, що так на всю губу голосять свою любов до унії з „чистим східним обрядом“, отже на плятформі самогож о. автора і його колеґії. Бракує ще тільки надати їй повну організацію, а їх бажання зреалізуються — і восторг буде великий! Правда, що може кляти „новозоряне“ не будуть того восторга поділяти, але о се власне ходити, щоб їм раз прецінь показати, що їхня обрядова орієнтація, психолоґія, ідеолоґія, концепція і як там всі ті їхні польсько-латинсько-римські убіжєння звуться, — скрахували! Тільки трохи терпеливості та ще трохи більше галасу, а перемога певна!

3. Вкінці „галицького стилю“ унія покило також кепсько презентується! Винні, очевидно, хтожби? „Концепція унії, яку поляки від віків вмовляли в наших людей, найшла нині своїх іспо-

відників у новозорянах... Вони „цього несвідомі“ (очевидно, всі вони сліпі, незрячі, як се було в Унії в Польщі „взагалі“). „Ім здається, що вони найкраще унію спасають. Одначе для „зрячих“ ясно, що це найгірша концепція. Вонаж обчислена на те, щоб унія (і тут) була тільки причепою до польського воза як це сталося в Холмщині“.

4. „Шож нам робити при таких невідрадних відносинах“? Конечно оглянутися за четвертим родом унії, за унією „перечиченою з її психолоґією, відповідно до нашого нового положєння“...

„Можна певно надіятися, що на Україні та в Росії по упадку большевиків православля стане трікомфуючим. Наше старання повинно йти головнн в тому напрямі, щоб на майбутнє забезпечити мирні відносини нашій церкві, щоб нас не переслідувано за нашу віру... Сила унії не в війні з православними, а в мирних відносинах, де унія моглаби показати свою виспість реліґійного життя... Саме в противному напрямі йдуть новозоряне. Будлючно визивають цілий православний схід... що очевидно обчислено тільки на нинішнє наше політичне положєння, а в зміненнх відносинах що найменше „хвіст під себе“.

На якій основі шановна колеґія пророкує, що російське православле по

упадку большевизму буде трікомфуюче невідомо. Всі позначки вказують на те що воно зі свого повного розбиття або не двигнеться, або буде вставати дуже помалу. Історія розбитих сект у всіх народів учить, що вони скорше вигинуть зовсім, а не склеюються на ново. Що до домаґання, щоб ми жили „в мирних відносинах“ з православієм, то чим маємо з заложеними руками дивитися на те, як різні православні секти йдуть між наш католицький нарід і розбивають його? Во істину — дивне се булоб домаґання в устах священників, які належать до звязку катол. Церкви... І до чогож ми тоді дійшлиб?

II.

Ось так освітивши своїм світлом минуле і теперішнє, шан. автор і колеґія дали всім вірним, а головнн новозорянам свою „спасительну“ концепцію, куди прямувати в майбутнє. Але що новозоряне „несвідомі і незрячі“ породе, длятого лекція для них не скінчена. Отже перше, що треба їм випінути, се те, що вони своїх суперників „згори“ трактують, іґнорантами називають, тощо“...

Ниде правди діти. „Н. Зорі“ мала і буде мати багато і всіляких суперників. Та нема сумніву, що деякі зі суперників передовсім в дописах про Холмщину й св. Унію загалом частогусто виказали мале або й недостаточне знання катехізму, не кажучи вже про глибшій соліднє історичне чи реліґійне образування. А такі найбільше суперників таких, що „Нової Зорі“ не знають, її не читають, а католицької акції цілковито не розуміють. І саме з браку знання справи стають вони в ряди суперників „Н. З.“. А у наслідок жерелом ворогування не ум, тільки зла воля. Бож це просто немислима річ, щоб люди солідного знання і доброї совісті були „Нової Зорі“ ворогами: Іх шукати треба або межі іґнорантами (головнн в реліґійнім напрямі) або межі людьми злої волі. Бо чи повірити хто з чесних людей, що „Н. Зорі“ — то гурток людей з польською (!) орієнтацією, та ще й несвідомих сего, людей з латинізаторськими заціями, та ще й незрячих сего? І як же не видіти у таких суперників як не злої волі то „бодай непростимого іґноранства“? Пускається такі теревені, сосом несмачного гумору помашені, а ще частіше перцем злоби посипані в безкритичній читачів

НА СВЯТА
приладите найкраще всяку їду якщо всі потрібні припаси закупите тільки в найстаршій українській коопер.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“
яка продає від року 1883 у своїх 24 склепах по більших містах споживчі і кольоніяльні товари та всякі напитки.

Повістєвий фейлетон „Нової Зорі“ з дня 23. ХІІ. 1928 85

ОСИП НАЗАРУК.
РОКСОЛЯНА
Українська історична повість з 16. століття.

— Не скоро мабуть заснути Ви, мамо, тої ночі...
— Та де можна було заснути, доно! Так мені здавалося якби на тамтой світ вибиратися... Задрімала я аж над ранком, як уже світало: І снілася ти мені, вся в білім і в блискучій короні на голові. А з серденця твого кризь білу суконку краплями червона кровця виступає. А ти рученьками за серденцє хапаєш, кровцю зтираєш і вже по пальчиках вона тобі сливає... І тяжко зітхаєш... І така мене туга за тобою зняла, що я таки у сні сказала собі: „Нехай ся діє воля Божя! Поїду! Що буде, то буде!“...
— Жиди прийшли?
— Та прийшли, доно. Переночували знов у місцевого корчмара і прийшли рано.
— Шож, кажуть, ідемо до Перемишля? То ближче як до доньки.
— Та ідемо, кажу, спробую.
— Ну, кажуть, як до Перемишля доїдемо, то вже так, якби ми й до вашої дочки доїхали.
— Сплакала я, доно, тай поїхала з Жидами. Ледви дійшла я до епископської палати, бо віддику не ставало. Найбільше з сорому.
— Та чоґ з сорому, мамо?
— Доню, доно! як неправда, — то стид, а як правда, — то гріх, гадаю, за чужу віру за між виходити, своє покидати. Настуня закрила очи руками й не сказала ні словечка.

Мати зміркувала, що ся згадка заболіла Настуню. І оповідала

дальше:
— Правда, ласкаво прийняв мене Владика і згідного слова не сказав. Чув уже, казав, про тебе і твою долю. Але не впевня, чи то правда, чи ні. Бо всякі дива розказують нераз про татарських бранок. Вислухав Жидів, поговорив зі мною і сказав: „Усяке буває з Божої волі, нехай Бог благословить вас у далеку дорогу! Без його волі ніхто вам нічого не вдіє!“ І поблагословив мене. Лекше на душі стало.
— Ну, а з тим письмом, що жиди обіцяли, що сталось?
— Закликав Владика аж двоє духовних і казав списати те, що говорили Жиди, що беруть на себе всі кошти дороги аж до Царгороду й назад, відки мене взяла, та зрікаються звороту на всякий випадок, чи там буде моя донька, чи не буде, чи схоче заплатити за мене, чи не схоче. Написали, підписали, мені відчитали, потому ще до епископа носили, запечатали і в актах епископських сховали. А Жиди при них мені щось на дорогу таки до рук дали і такі раді були, що страх-Подякувала я всім, ще до храму Божого вступила, на убогих дала, хоч сама я небогата і в Божу путь пустилася, в далеку дорогу.
Тут відітхнула Настунинна мати, перехрестилася, якби вдруже зачинала подорож і хотіла оповідати дальше. Втім служниці внесли овочі й солодкі сорбети. Низько склонилися і виїшли.
— А маєш ти, Настю, хоч одну нашу дівчину між своєю челяддю? — запитала мати.
— Маю, мамусю, маю. Галка називається. Приняла я її, коли тут був раз оден випадок.
— Випадок, кажеш? Певно з тими чорними, вони такі якісь лячні, що аж дивитися страшно.
— Ті чорні люде не страшні, треба лише привикнути до їх вигляду. А випадок тут був, бо де нема випадків? Та про се потому. Маємо часу доволі. Тимчасом прошу, покріпиться.

у безкритичних часописах і затирається руки, що катол. акція в нас не так живо розвивається, якби годилося...
Або як се маємо назвати, що „холмські наші братя повинні були по 1905 р. ще бодай кілька літ боролися за католицизм в грецьким обряді“? Хто трохи знає тодішні обставини на Холмщині, мусить признати, що в тім часі наші холмшакі були цілковито полишені собі і польським латинським священникам. Що дотичити священників гр. обряду до одних вивезено й замучено, другі вивандрували до Галичини, деякі апостатавали, нових не допущено, хіба апостати з Галичини. Чи це було морально можливе, щобі останок уніятів-холмшаків без пастирів, а окружений вовками в овечій шкурі та всякого рода наємниками міг успішно боротися за свій обряд? Чи може бувби уступив царський уряд? А що бубоби по тих „бодай кілька літ борючися“? Тай якуж національну свідомість мали тоді навіть польські народні маси, що сусидували з Холмшакими? А шож доперва говорити про холмшаків?

Чи є отже в вашім домаґанні до бідних холмшаків „боротися ще кілька літ“ бодай наперсток знання холмських відносин та хоч наперсток знання душі народу в таких обставинах?
Колиж ми в нашій дописі в „Н. З.“ написали, що в такім положєнні, в якім остаточно знайшлися холмшакі, вони для ратування віри, що для них було рівнозначне з ратуванням вічного спасєння душі, зробили се, що в таких обставинах зробивби кожидй віруючий християнин, то значить, ратували віру, хоч одночасно тратили обряд,—ви з жестом обурєння кличете в наш бік: „От і доспівали новозоряне до найвисшої нотки. Вони не тільки самі (в аналогічних відносинах) готові покинути обряд і національність, але ще й нарід треба виховувати в тому холмському стилі“ і кінчите: „Ниде в світі кат. проповідники так самовбийчо не проповідують“...

Спитаємо, чи ті емпатичні ваші висновки подиктувало вам знання і розуміння об'єктивної правди? — Передовсім ми в своїй дописі аві слівцем не дїткнули питання зміни національності, ні тоді у холмшаків, ні в аналогічних відносинах. Се вже ви підсунили нам і читачам у своїм висновку. А цілє такого підсування кожному ясна. Безкритичний чи малокритичний читач, для

якого національність стоїть понад обряд і понад саму віру, прочитавши таке мусить закликати: „От які вони!“ А се несовісно, отже і нечесно, таке протівниково підсувати...
Шож до зміни обряду питаємо дальше: Чи можуть бути та чи дійсно бувають важні причини, які зміну оправдують і навіть наказують? Заперечити сему хіба таки ніхто розумний не може: Помінаючи науку і практику св. Церкви, сам здоровий, холпський розум каже, що церковні обряди в відношенні до вічного спасєння не є тої самої ваги, що віра та що св. Церква має повну власть з важних причин на зміну обряду призводити. Колиж і ви сего не заперечуєте, то питаємо вкінці, чи можуть бути ще які причини важніші від тих, в яких позиставали наші мученики в Холмщині? Не треба отже відкликуватися аж до кат. проповідників, які очевидно всі вчать того самого, чоґо вчить св. Церква, але вистарчить послухати здорового холпського розуму, який те саме скаже, що ваші емпатичні висновки, то не висновки знання і любови об'єктивної правди, а — вітраки, обчислені на роблення шуму...
Не годиться проминути мовчки, хоч і як се для нас прикро, ще вашого тельоґізування. Пишете: „Може хтось сказати, що для Поляків віра підрядна річ, а національний шовінізм все і всюди горою; на них не можемо взоруватися“. І се справді льогічна і моральна консеқвенція. — Якже з нею погодите свою, яку зараз таки ставите: „Ба, але це власне поляки, що воюють з нами, і якщо ми не будемо грати на шахівниці з такими „таґами“ як вони, то шкода й грати, лишне згори здатися.“

— Шож се значить? Та вже нішо инше, як те, що коли для Поляків віра підрядна річ, а національний шовінізм все і всюди горою, то треба, щобі з ними і ми такої самої грали... Чи не зависока нотка, якої доспівуєтесь?... Але не менше поучительна і та аргументація, якою до тої нотки доспівуєтесь. Ось як вона виглядає. „Поляки навіть доґматикою девастують нашу церкву і наш нарід“. — Якою то доґматикою? — Бож „всім ясно, що скорше і лекше наша унія переводила унію на кресак, але поляки... не хотіли зрікатися майбутнього злодукту для своєї нації і своєїого косьцола, відреклися і поширення кат. церкви і спасіння душ „паршивих схизматичських овечек“...
Ліпше нехай буде православля, ніж католицизм, якщо католицизм не збоґатить нашої нації й нашого косьцола. А з доґматикою порадили собі: а вжеж православні належать до т. зв. „душі церкви (anima ecclesiae)“, й при добрій своїй вірі можуть спастися“...
Очевидно, що таке поступовання є неморальне. Та ми не беремося тут його фактичність справджувати, лишачоци се авторови допису в „Ділі“. Нас інтересує аргументація автора, яку він підводить Полякам, що нібито по їх доґматичі ліпше оставити православних в православля, які „при добрій своїй вірі можуть спастися, бо належать до т. зв. душі церкви“. В чімже тут доґматичне крутіство? А в тім, що кат. наука нігде не поставила такої доґми, що „православні належать до душі церкви“. Бо що іншого є твердити, що ті які в православля живучи і суть доброї віри, належать до „душі церкви“, і длятого можуть спастися, а що іншого твердити, що „православні належать до душі церкви і при добрій своїй вірі можуть спастися“. Перше є з наукою кат. церкви згідне, друге є крутіством. Колиж ми се осуджуємо у Поляків, то як назвємо дальший практичний висновок з такої аргументації „як що ми не будемо грати такими тяґами, як вони, то шкода й грати“?

III.

Є ще немало інших в названій статті подібних „кристалів“, та нам здається, що й тих кількіа, яких ми дїткнули, вистарчить для вмючих читати й об'єктивно судити, щоб пізнали, які ратища підносять на „Нову Зорю“ ті, що чувають покликани, „перечичувати Унію“. Недавно читали ми, що один з таких ідеолоґів „а ч і ш о н о і“ Уніі, діставши відправу в письмі свого єпископа, прийшов вкінці до переконання, що ліпше зробити, як пішло 50 зл. для „Рідної Школи“, — а перечичувати церкву оставити компетенціям чинникам. Чи не булоб ліпше, якби те саме зділали й інші кандидати від „перечичування“ Унії, скільки разів збере їх охота пускати оттакі вітраки, як тут обговорювані? Ей, воістину булоби ліпше! „Рідній Школі“ капнулаб поміч, а вони самі заощадили і собі і другим компромітації.
— 0 —

— Не могу ні їсти, ні пити, сказала мати, поки не докінчу та з свого серця не виллю хоч здебільша те, що я перейшла по дорозі, заки добилася до тебе, доно. Ой перейшла я щось, доно!
Та не памятаючи, що перед хвилькою сказала, зачала прикладати уста до чарки з сорбетом і помалесенько пючи, говорила:
— Добрі тут напитки маєш, якже... Так пустилася я в Божу путь. Поки нашим краєм іхалось, то це так, якби в дома був чоловік, хоч і з роду не бачила я тих околиць. Переїхали ми Карпатські Гори. Там, дитинко, так смереки пахнуть, аж серце радується. А травця як той шовк на тобі, така гарна та мила та зіллям усяким пахуча. А потому віхали ми в угорський край і ще далі, то нашої мови все меньше і меньше було чути. Але гарний то край! Так і видно на нім Божу руку. Але потім там, дитинко, потім Ще гірше як у Польщі. Здовж дороги в тім краю бачила я лиш гульню та забави, Дотаньцюються вони до чоґось, доно, бо то все таке буває з тими, що за багато танцюють. А Жиди всюди як вдома і всюди своїх знайдуть і скрізь доступ мають і всюди розмовляється, з кожним, чи наш чи Поляк, чи Мадяр, чи Німець, чи Турок. Аж дивно.
— А шанували вони вас, мамо, по дорозі?
— Шанували, доно, що правда. Ліпші були, ніж свої не раз бувають. Ніякого зла вони мені не заподіяли, все, що було потрібне, я мала. Тільки раз таки доброго страху наїлася я через них. А було то так: Як уже переїхали ми великі рівнини угорські і віхали у краї, де твій чоловік царствує, — то кажеш, він добрий?
— Дуже добрий, мамо. І розумний і справедливий і нічого мені не відмовляє. Ліпший вже не може бути.

— Нехай йому Бог здоровля дасть! Шкода лиш, що не християнин, — зітхнула. Отож як ми вже віхали в його царство, то побачила я турецьке войско з кривими шаблями і такої мене страх зняв, що ну! Оттут, гадаю, лиш голову зрубують тай по всьому. Хіба на другім світі побачимось. А й Жидам, — видко було, — трохи тряслися руки, як їх вози Турки оглядали. Щось вони там їм давали і якось пустили нас далі. Ну, і знов ідемо. Рівнина така, що куди хочеш дивися. А Жиди по пару днях кажуть, що до Дунаю вже не далеко. Серце в мені стиснулося, бо то велика вода, не даром про неї у піснях співають.
— А знаєте, мамо, ви вже бачили Дунай, а я ще не бачила. Бо я з иншого боку сюди приїхала. Через море.
— Та море ще більше як Дунай. Усячину Бог сотворив на тім світі, а все чоловік перейде по Божій волі. Отож доїхали ми до того Дунаю. Ріка то ріка, доно! Тай де тої води тільки наберється, гадаю, що так пливе і пливе, лиш синіє, а другий беріг ледви мерехтить. Гей, гей! А то це за тою водою кавалок до тебе, кажуть. А як дунайським берегом поїхали ми довший час, бачу, — місто. Замок такий на білих скалах підноситься вгору, що хіба птах туди годен долетіти проти волі тих, що в тім замку старшують. А Жиди кажуть, що там сидить турецький намісник, ніби заступник твого чоловіка. Таки так кажуть: „Видите, кажуть, у тім замку сидить заступник чоловіка вашої доньки!“ А я собі гадаю: „Аби я того заступника тоді на сім світі побачила, як свого небіщика мужа, а твого покійного тата, царство йому небесне!“ Але нічого не обзиваюся. Нехай говорять, що хочуть, гадаю. Та знаєш, доно, таки мусіла я його побачити і то в тім високім замку!
— А то як?

(Дальше буде).

ПОЛІТИЧНА ЛЬОЯЛЬНІСТЬ

у світлі теорії і практики.

Минулого і цього місяця мало не половина Європи святкувала, в тій чи іншій формі, своє національно-політичне відродження або хоч найменше великого успіху — перемоги знехресті десяти літ: Франція, Італія, Югославія, Чехословаччина, Румунія, Польща, Литва, Латвія, Естонія, Фінляндія, Данія і т. д. Про форми, в яких ті свята виливалися, не хочемо тут говорити. Зазначити треба, що чим далше на схід, форма була пишніша, чим ближше до заходу — поважніша. Достойно таксамо, як і з ювілейми ріжних більше або менше засуджених людей — у нас й у людей... Та одно було спільне в усіх сьогоднішніх обходах. Ні в однім із вичислених країв „радоші не були неподільні“, як можнаб вислохитися за постом. В кожній із названих держав, окрім більшості, що має всі суб'єктивні рації (в об'єктивних — можна часом оправдан сумніватися) давати серцю волю у вияві почувань задоволення й гордості, є меншості, психічне відношення яких до святочних ювілейних обходів виявляє різні відтінки — від байдужості до незаташованої неприхильності, коли не ще більше. Отся розбіжність у почуваннях жителів тих самих держав дуже характерна для повоєнної доби європейської історії; вона нероздільно зв'язана з проблемою т. зв. національних меншостей.

Меншості — плеїни, релігійні, язикові і культурні — були у всіх часах й у всіх державах; так мабуть і буде до кінця світа. Як невірний погляд, що остання війна, як мирові трактати по ній, зродили це явище, так само треба бути наївним, щоб думати, будучи новою війною й нові „ліпші“ трактати та границі можуть увільнити політичне життя від „меншинної недуги“. Взагалі, ніякі суспільно-політичні питання не розв'язуються в цілості, щоб так сказати — без решти; їх можна тільки трактувати розумніше або дурніше, швидніше або фатальніше, доцільніше або абсурдніше, і тільки. Ріжниця між часами ранішими і новішими тільки така, що не все ті самі проблеми однаково актуальні, а в слід за тим не все однаково будять відгуки в людській душі. Було колись, що люде різалися ізза релігійних ріжниць; прийшли часи, коли вони те саме роблять ізза мови, азбуки, краєк тїла (Америка!), або й борода (Афганістан!).

Чому сьогодні нема в Європі релігійних війн? Чому в кожній без винятку державі живуть побіч себе люде ріжних віросповідань, хоч часто без обоюдної любови, то в кожнім разі мирно? Пояснити це явище ослабленням релігійного почування у людей — як се часто читається — річ цілком нерозумна. Нехай сьогодні який уряд або яка національно-політична більшість силою зачинить одні храми і всім велить примусово вчашати до других, а зараз побачимо поворот людської психіки з 30-літньої війни! Значить, справа релігійних меншостей в культурних державах „розв'язана“ тим способом, що як людські умн так політична управа й законодавство приноравливали до факту існування ріжниць у релігійній діяльній житті й мають своїм обов'язком признавати й забезпечувати волю й рівноправність між відносними більшістями і меншостями. Наслідком цього ніхто сьогодні не підіймає колишнього гасла, щоб конфесія нація і держава були тотожними поняттями і

Членам Т-ва „Дністер“ до відома!

Згідно з обов'язуючим законом кожний член Т-ва вз. об. „Дністер“ мусить найдалше до кінця грудня ц. р. викупити полісу „Дністра“ на обезпечення дозволеної законом 1/3 части будинків на 1929 р.

Хто в означеному речинні не викупить своєї поліси на 1929 р., того будинки з днем 1. січня 1929 р. перейдуть в цілості до обезпечення в П. З. В. У. Члени „Дністра“ не є обов'язані предкладати своїх поліс до реєстрації повітовим інспектором ПЗУВ, бо Т-во „Дністер“ займається само предложеженням ПЗУВ. Спису викупленях на 1929 р. будинкових поліс. Підвишку оціночних вартостей на 1929 р. зарядав ПЗУВ. і си підвишка є після закона міродайною і обов'язуючою другі Товариства, отже і Т-во „Дністер“.

373 а 1—2

шоб по сьому принципу позминати границі на політичній карті Європи...

З висше сказаного вислід такий, що й новочасна національна „меншинна недуга“ доси не вийде з своєїго запального стану, поки держава, головноті нові, не зречуться манї длити своїх горожан на пануючих й упривилейованих та на підданих й уподілжених; себто поки політична психіка і політичний устрій держав не приноравлиються до факту існування ріжних національно-культурних і політичних індивідуальностей і не зречуться претенсій, шоб усі... поклялися тільки одному національному божеству.

До сього певно дійде колись, бо дійти мусить, хочби і як проти сього бунтувалися „вибрані“ народи. Саме для них буде краще, як се станеться скоро й коли не прийдесть їм плакати на руїнах, що безворотнотно змарнували нагоду... Та покищо отся правда ніяк не може знайти доступу до голов запоморочених манїєю великості. Й ось у цілій низці держав сьогоднішні ювілейні свята йшли в супроводі то гострих то глухих диссонансів, тут і там навіть забухраних кровю. Чи за дальших літ 10 або 20 буде инакше? Ліпше будьмо песимістами. Збірна психіка люде зміняється дуже поведеньки. Покищо мусимо бути приговорені, що „вибрані“ народи будуть ще довго силувати меншини вірити, говорити, почувати і поклятися по їхній національній мітології.

Зовуть вони і зватимуть се „актом державної льоальності“. Бідне се слово „льоальність“! Чого сьогодні під ним не розуміють! Ось минулого літа, один із українських члїньних політиків у Польщі уважав доцїльним заявити на однім міжнароднім зборї, що мовляв його земляки признають польську державність на своїй землі, одначе не є і не хотять бути — льоальні супроти неї. Здавалось, що годї собі подумати щось більше суперечного як та заява і що той політик помїшав поняття державної льоальності (= законности) і державного патріотизму (= любови). Та показалося скоро, що се qui pro quo не ходить одиначем. Бо і з другого боку, з польського, виступлено з домаганням що державна льоальність національних меншостей має виявлятися не в самим пошануванню законів, а й у глосній вияві душевного ентузіазму в день радощї упривилейованої більшості — десять літ по довгих кровавих змаганнях між ними!

*) Якразним прикладом нерозуміння й помилування політичних понять видляється крижана стаття в „Гром. Голосі“ № 77 п. з. „Однопільний наш фронт“. В тій статті „Гром. Гол.“ уважає льоальність тотожну з угодовістю, навіть не припускаючи, що можна бути льоальним (як прим. посли радикальної партії, котрі зложили публично присягу на свою льоальність для Польщі) і опозиційним. На всякі демалогічні напасті заявляємо, що УХО організація неподільна. Справу точности інтерпретації й не є си ої інтерпретації його „Гр. Голосом“ лишасмо без пояснень.

ЗЕФІРИ Іван Рідль
Львів
вул. Академічна 2.
267 50—50 д

*) Новочасна протирелігійна боротьба взагалі, як у СССР або Мексику, видяється подібну реакцію, хоч психологічна основа її вже инша; тут пересладується всяка релігія в засаді, а не дається привилей одній на поталу иншій.

Таке помїшання лїзків бузо не лише у Польщі, а й у цілій низці инших держав в часї їхніх ювілейних свят. Та не в сім найбільше чудяцьке явище, що слову „льоальність“ надається такий кавчуховий зміст. Гірше те, що одначоно вибранці долї стараються систематично виховувати незлояльних співгорожан чи підданих. Яким способом? Отсе в багато з тих держав де сїятілітних ювілейів викадо то того, шоб устроїти сконєданований культ тих рїдких своїх земляків і актїв, що в відношенню до попередних чужих держав були висловом не то незлояльності, а просто бунту і зради — політичної і воєнної, та шоб одначоно більше або менше зневажливо висловлюватися проти численні елементи, які у своїм національним інтересі практикували льоальність, тягнули з неї великі користи для свого громадянства і сїм способом безпорівняння більше причинилися до політичного відродження своєїго народу ніж усі заговірники, дезертири й агітатори. Колиб се доторкало саму тільки державну народність, то не наше діло булоб говорити тут про сей нерівний розклад світла й тіней. Та коли ти самі звеличички бунтарства і немилостиві судї льоальїзму супроти инних держав одначоно вимагають від підданих їм меншостей не лише льоальности-законности, а ще й одушевлення для національно несвоєї держави — в такім разі хїба сумно похитати головою над такою дївною психікою. Moral insanity — зве се Англієць...

Поручене через всі Епископські Ординаріати Товариство

„КАРПАТІЯ“

переводить під найкориснішим услївям і догідними комбінаціями всякого рода життєві обезпечення.

Все Всеч. Духовенство! укр. Громадянство обезпечує своє життя та дітти своїх родичів виключно в українській Товаристві „КАРПАТІЯ“ Льв. в. Руська 18. I. п.

До української проблеми

(Статті в „євразійській“ пресі).

До української проблеми ріжно ставляться ріжні російські емігр. групи. Своєрїдний підхід подибуємо у т. зв. „євразійців“, одній з новіших ідеологічних формацій рос. еміграції. В 1927 р. в 5. ч. парижького „Євразійського Временника“ появилася стаття російського вченого (філїолога) ки. Трубецкого п. н. „К вопросу об украинской проблеме“. Йому відповів наш учений проф. Д. Дорошенко в 10. ч. „Євразійської Хроніки“ (Париж. 1928) статтю „К украинской проблеме“ — по поводї статї ки. Н. С. Трубецкого. Містяться цю статтю. Ред. застерєлася, що містить її тому, що проф. Д. Дорошенко не порушив своїх політичних розходжень з нею. Ки. Трубецкой бажав трактувати укр. проблему тільки як проблему укр. культури, абстрагуючи від політичних моментів. Тож судило завважує на це проф. Д., що така проблема вже для нас не існує, бо вона вже розв'язана самим життям і то довільно. Всеж такі проф. Д. признає вагу й теоретичному ставленню питання, особливо в такий, як у теперішній поліемічній, спокійній академічній формі. В тім же числі помїщена й відповідь Ки. Трубецкого „Ответ Д. И. Дорошенко“.

СУЖНА

на убрання мужеські, пальта, футра, плащі й дамські костюми, на реверенди для Всеч. Духовенства, коци — на ліжка і на коні.

Найліпша якість. — Великий вибір. — Цїни фабричні.

Політичний огляд

II.

Про т. зв. „східне Льокарно“, себто недоторканість німецько-польської границі, як про заплату за ранішу евакуацію Зарєня цілком затїхло. Поважніша польська преса навіть не скриває своєїго незадоволення, що польська дипломатія підіймає таке домагання і дає привід до зайвих ілюзій у громадській думці. Очевидно, з неправдоподібности „східного Льокарна“ ще цілком не випливає, що польсько-німецькі кордони вже загрожені. До сього дуже далеко: їх боронить, окрім самої Польщі, ще „західне“ Льокарно, сила Франції і пакт Келлога.

Щодо останнього. Він ще доси не ратифікований жадною з держав, що його підписали. Всі чекають, шоб початок зробила його родителка, себто Америка. Саме вашингтонський сенат має дати свою згоду на парижський противоєнний пакт, або його відкинути... Здавалось-би, що остання можливість цілком абсурдна. Дїйсно, се була-б смертельна компромітація американської політики, якби американський сенат зробив з пактом Келлога те саме, що його передпопередник з близиятими Вільсона — версайським трактатом і пактом Союзу Народів. Шоб таке саме повторилося і тепер, над сїм працює частина американських політиків, преси і громадянства. Покищо одначе не виглядає, шоб їхні зусилля мали увінчатися успіхом.

Не маємо під руками реєстру тих держав, що приступили до парижського противоєнного пакту, тому не вміємо сказати, чи між тодішніми миролюбцями є й Болівія та Парагвай — дві південно-американські республіки. Дуже правдоподібно що так. До того, вони члени С. Н. Та не вважаючи на все те, жителі сїх країн запалали нестримним бажанням... перерізати одні одних за якийсь там граничний ліс. Ось що читаємо в одній депешї з болівійської столиці Ла Паз під датою 11-го с. м. „У зв'язку з конфліктом з Парагваем в цілій Болівії величне схвилювання. В місті зложився великий похід, а на його передї стали до поверх 5.000 жінок під проводом жінки президента республіки, домагаючися негайного виповїдження війни“. Инша депеша говорить про таку саму кровожадну манїфестацію... шкільної дітвори. Ось вам і наука з світової війни! Ось вам „ніжне“ жіноцтво! Ось вам виховавці дітей!

Сесія Ради С. Н. закінчилася сьогодні гострим диссонансом між заступником Польщі, мін. Залеским, і заступником Німеччини, мін. Штрєземаном. Привід: скарга шлезьких Німців на поведінку польської адміністрації в обсягу шкільництва. Суть скарги, пресою докладно не подана, не була вирішена, тільки відложена до чергових зборів Ради, одначе мін. Залеский, збиваючи її закиди проти польського уряду, уважав потрібним розправитися з ініціаторами скарги — німецьким товариством „Фольксбунд“, признаним польськими властями — обвинуваючи його в державній зраді й остерегаючи, що мовляв його дальша діяльність у досюгочаснім напрямі та надуживання ним поваги Союзу Народів можуть довести до небезпечних міжнародних конфліктів. Отся безоглядна полеміка з власними горожанами, добра у варшавськїм соїмі або в катовицькїм соїмї, та ледве відповідна на найвищим міжнароднім форумі, дала нагоду мін. Штрєземанови виступити у влячній ролї оборонця прав національних мен-

шин і підкрєслити, що свентуальне обмеження права відкїлку до С. Н. підкопає тільки авторитет і вартість самої С. Н. Отсей інцидент пригадав знов, що не литовсько-польський конфлікт є найпекучішим міжнародним питанням сучасного моменту, тільки німецько-польський. З кожним роком стає він тяжший, так що розв'язка його щораз менше має виглядів на скорий успіх.

Затяжний процес між Польщею і Литвою за „нормальні сусідські взаємини“, яких бажав собі перша, а не хоче остання, — як треба було сподіватися — не посунувся наперед. Вальдемарас і Залєський звели новий славний двобій, не збивши ні не приєднавши один одного, а Рада С. Н. поручила своїм органам перевірити на місцях... як функційне комунікація на „польсько-литовській адміністраційній лінії“. От і все. Продовження за три місяці.

Найкращим дарунком на Свята і Новий Рїк є вкладкова книжочка і пушка еощадности Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

ДО ПИСИ

З ПЕРЕМІЩІЯ. (Академія в честь св. св. Іосафата). — Старанням Марійського Товариства Пань і кружка Апостольства Молитви відбулася дн. 4. грудня ц. р. в салї „Народного Дому“ святочна академія в честь святого Іосафата. Учасників повна сала, між ними духовенство з обома Преосв. Владиками та велике число місцевої інтелігенції. У вступнім слові представив о. крилош. Гриник весь трагізм релігійної боротьби в XVII. стол. на українських землях а в ній світлянню постать мученика св. Іосафата, доказуючи на основі фактів, що святий вправ жертвою ненависти ворогів до ідеї Єднства Церкви а не до його особи як такої, та що Він попри відданість св. католицькій Церкві рівночасно служив рїдному народові так вірно, як може ніхто з його тодішних противників українців. Слова о. Гриника густо перетікані цитатами також зі схизматичьких джерел, заставили неодного до думання та розвіяли многі упередження особливо серед інтелігентів. — Незвичайно миле враження викликав виступ діточого хору школи СС. Службниць з Засяння. Малі діти співали самі, без диригентки, відтак одна дівчинка гарно декламувала. Видко було солідну працю й підготовання. Рівнож гарно виїшла декламация гімназиста, учня VI. кл. Савки. — Ясній олески здобули: перемиський герцет пань Волянської, Тарнавської й Дмитришинівної, мішаний хор під управою проф. Волянського й п. Чубинського та солю спів о. Ваврика. На окрему згадку заслуге виступ нашого члїста п. Пшенички, що своєю мистецькою грою прямо чарував публіку. Загалом свято видало дуже гарно, полишаючи надовго милїй спомин в учасників. Зложилася на це відповідно дібрана програма й мистецьке виконання всієї її точок менше як солідне підготовлення. Заслуга в цьому рудливіх Пань з Марійського Товариства та безпретенційного о. Гащака.

Учасник.

ПОРУЧАЄ ФІРМА ЛЮДВИК РАЛЬСКИ

Львів, Руговського ч. 7.

8—10

СЯНІК. В ч. 332 Illustr. Kurjer Codziennego помещена нотатка з Сянока під таким наголовком:

— „Kto sieje nienawisc... z zbiera zbrodnię“. — Przed kilku dniami, gdy prof. Klimek w VIII. kl. gimn. w Sanoku objaśnial uczniom znaczenie orderu „Polonia Restituta“, uszeń Dziuban ukrainiec poprawiając profesora, obezwal sie Polonia pr. . . i t. d. Ученика цього очевидно на жадання учеників поляків викличено з гімназії і ніхто против того слушного рішення п. директора нічого немав — але на дальші уваги дописувача Illustr. Kurjer Codzienny від списа szkoda, że ani policja, ani sąd nie zajęły się tą ohydłą prowokacją, bo mówią, że wśród uczniów i akademików ukraińskich istnieje silna organizacja bojowa! Właśnie świadomość tego, ośmieliła Dziubana do tak niesłychanie obelżywego odezwania się. Pleni się zielisko szkodliwe i trujące między nami. Kiedyż się znajdzie wreszcie silna ręka, która je wyrwie z korzeniem... мусимо в імя правди застерєчися і зареагувати з місця, бо це не щонишого а роблення і непотрібне роздування ненависти і поглиблення пропасти між учениками обох народностей, котрі мусять аж до матурї слухати ріжних дотинків зі сторони товаришів і професорів, що по тім факті хїба не будуть прихильно відноситися до учеників українців і можуть навіть дати це відчуття дошкульно і при матурї. Застерїгаємось проти цього, шоб дописувач провокував невинних учен. українців бо по перше Dziuban не є і не був ніколи українцем, а ярым москвофілом, як рівнож і його пок. батько був ним. Його учинку каригідного не можна ніяк класти на рахунок учеників українців не симпатизуючих з висказами Dziubana. Це отже напасть дописувача на адресу невинних учеників українців у злостій інтенції шкодженя їм. Константємо, що в Сяноці нема зовсім серед учен. і акад. „української організації бойової“ хїба в хорїй убї. Правд олюб.

Як у Мексику...

„Głos Narodu“ пише в ч. 345 у статті п. з. „Соціалістичні методи“: Карло Маркс поручав робити насильство над політичними противниками і називав насильство „повитую“ нового устрою... Погляд Маркса прийняв між соціалїстами скрізь. Але бук має два кінці. Тепер переконалася про се й ППС (Польська Партія Соціалїстична), бо вихована нею бойвка перейшла на сторону фракції Яворовського і зачала побивати членів ППС. Що дня читається тепер про нації якогось члена ППС бойвою тої соціалїстичної фракції, а орган ППС, „Роботник“ сумно жалеться на неморальні методи другої соц. фракції й апелює до людяности, етики, правовости і всіх иньших „буржуазних вдумок“. На те відповідає „Наш Штегльонд“, що бук часом впроваджує світло до голови. Може бути, Але палка не належить до інструментів педагогії, хїба до трєсруи звїрів. Та добре, що ППС бодай тепер зачинає осуджувати методи насильства. Коби тільки шире, бо сам систем соціалїзму такий, що пхає до насильства. Він боготворить матеріальні чинники, а погорджує моральними ідеями... Згадана „фракція Яворовського“ не є тільки ППС., але береться й до урядової „Генеральної Федерації Праці“, котру підпірає міністер Юркевич, „Епока“ доносить про побиття робітника фабрики державних карабінів Шумського і звязав влади до репресії. Отже — бються дві урядові соціалїстичні організації. Дїйсний Мексик!...

ЛІТЕРАТУРА — НАУКА — МИСТЕЦТВО

Як виглядає наука на Україні

На В. Україні нема ні одного університету — Науково-дослідчі катедри. — Наукові товариства й інститути. — Українська Академія Наук у Києві. — Урядова кампанія проти Академії. — Академія Наук під кураторством НКО. — Нагинка на академіка С. Єфремова. — Тяжкі умови наукової праці. — Наукові товариства й видавництва у Львові й на провінції.

Наука на Заході має пристановище в Академіях Наук, в наукових товариствах і передовсім в університетах.

Університети мають на Заході двоє завдань: педагогічне і наукове. Вони підготовляють молодь до різних фахів. Але одночасно університетські професори ведуть також наукову працю. Вони передовсім плекають науки по своїм спеціальностям. А далі: вони підготовляють молодих адептів наук. На університети головні й опираються Академії Наук, наукові товариства та всілякі наукові видавництва.

Всі згадані наукові установи й учені на Заході користуються повною свободою науки. Вони можуть свobodно вести в кожнім напрямі наукові дослідні, набувати без ніяких обмежень і мати фахову наукову літературу, висловлювати отверто свої наукові погляди. Вони можуть свobodно вести наукові дискусії, спори, критику і т. п. — І нікому не приходить навіть на думку тягнути їх за се до відповідальності або карати.

Не те на Вел. Україні.

Передовсім університетів у нашім розумінні на В. Україні тепер зовсім нема. Там замість університетів є тільки педагогічні інститути (т. зв. Інститути народньої освіти, скорочено = ІНО), які виховують тільки педагогів. Для виховування адептів науки на В. Україні існують, правда, окремі т. зв. науково-дослідчі катедри, що менш-більш відповідають зах.-європейським університетським кафедрам. Але таких кафедр є на цій В. Україні тільки 82— цифра, яку на Заході має пересічно 1 (один!) звичайний університет. А треба знати, що перед большевиками, за Української Держави, на В. Україні було 5 університетів зах.-європейського типу (2 чисто українські: у Києві й Каманці Пол., 2 утравквітні, російсько-українські: у Харкові й Одесі, та 1 російський у Києві). Скасуваннн університетів на В. Україні се перший важкий удар, що його большевики завдали українській науці. Університети на Московщині існують по давньому (в Москві, Ленінграді, Казані, Пермі, Томську і т. д.).

Кілька зі згаданих вище ІНО та науково-дослідних кафедр видає свої органи („Записки“).

Крім науково-дослідних кафедр є ще на В. Україні кілька наукових товариств. Але наукові товариства на В. Україні се тільки тінні наукових товариств на Заході. Передовсім вони не існують самостійно як незалежні громадські організації, а всі прикріплені чи то до Академії, чи до иншої урядової установи. А далі: їх наукова діяльність безначна.

І так Українське Наукове Товариство у Києві, яке powstało в 1908 р. на зразок Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові й перед війною розвивало живу наукову діяльність, тепер фактично не існує. Нині пригадують його ще тільки „Записки“, які від часу до часу появляються під firmoю Історичної Секції Академії. Існує у Києві також прикріплене до Академії старе київське Історичне Товариство літописця Нестора. Перед війною і під час війни видавало воно що чверть року свої „Чтения“, де надруковано багато наукових праць про Україну. Тепер не

видає нічого. Існує ще давнє київське Товариство природознавців, що таксамо через довгі роки видавало „Записки“. Воно видає недавно черговий випуск своїх „Записок“, вже в українській мові — перший від часу війни. Крім згаданих є ще у Києві Етнографічне Товариство, що також видає „Записки“.

Є кілька наукових товариств у Харкові, як Харківське Наукове Товариство, яке видає між ин. періодичний „Вістник природознавства“, далі Харківське товариство дослідників природи, що видає „Труди“, вкінці Українське науково-технічне товариство, що видає періодичний „Науково-технічний Вістник“.

Є Наукове Товариство в Одесі, що видає „Записки“.

Крім наукових товариств є ще кілька спеціальних інститутів, що мають за завдання розроблювати окремі галузі науки.

Найважливішій з них се „Український Науково-дослідний Інститут Книгознавства“ у Києві, що займається студіями над українською книжкою. Інститут сей одначе погібно бореться з браком фондів на видавництва. Він видає квартальник „Бібліологічні Вісти“, але нпр. за цілий 1928 р. не появился досі ні один випуск.

Крім того є ще кілька інших Інститутів з гримкими назвами, як: „Інститут Т. Шевченка“ для студій над Шевченком і його добою, Український Інститут марксизму (під проводом галичанина Яворського) для студіювання української історії з марксистського становища, „Український Науково-дослідний Інститут педагогіки“, „Український Науково-дослідний Інститут географії й картографії“ (під проводом також галичанина проф. Ст. Рудницького) й ин. Але наукова діяльність усіх цих Інститутів не велика. Вона обмежується звичайно на видавничо одного органу.

Найбільш поважна і найбільш діяльна наукова установа на В. Україні се Українська Академія Наук у Києві. Про організацію, співробітників і діяльність Української Академії Наук була вже мова в ч. 89 „Н. Зорі“. Тут слід коротко зазначити читачів з умовами, в яких працює наша Академія. Умови ці за всеь час панування большевиків на В. Україні були завжди не нормальні. З початку під матеріальним оглядом, нині під оглядом моральним.

Всюди на світі Академії Наук мають забезпечену повну внутрішню автономію. Уряди, правда, затверджують нововибраних членів а також Управи Академії, але до самих виборів не мішаються. А вже просто виключена річ, щоб який небудь уряд мішав до наукової діяльності Академії.

Не те в Українською Академією Наук під большевицькою владою. Користаючи з внутрішніх міжусобиць в Академії, харківський уряд вившався у її внутрішнє життя. Він в лютім 1928 р. утворив особну комісію, зложену з людей, що з Академією не мали досі нічого спільного, та поручив їй перевести всесторонню ревізію Академії, між ин. і наукової її діяльності. Комісія ревізію перевела та вислід її збирала в 5-тьох точках, які предложила урядови у Харкові й які уряд затвердив. Шож закінчила комісія Академії? Найбільшій закид се „не достатня участь Академії Наук в творчому (!) соціалістичному (!), господарському (!) та культурному процесі радянської України“. А далі: „повна відгородженість (Академії) від НКО (Народнього Комісаріату Освіти), звязок з НКО лише по лінії матеріальних справ“. Супроти того уряд постановив, що „НКО повинен в дальнішому збільшити своє загальне керування (!!!) ро-

ботою Академії“... (див.: „Комуніст“ (Харків) з 10 червня 1928 р.). У висліді всього сказаного вище уряд перевів перевиборах президент Академії. У перевиборах, крім членів Академії, взяло чинну участь аж 7 представників уряду під проводом самого нар. комісара освіти Скрипника — факт в історії Академії досі не отований. Не зважаючи однак на урядову пресию, збори головним (неоднимим) секретарем Академії вибрали акад. А. Кримського, що був неоднимим її секретарем від початку існування Академії. Та уряд вибору того не затвердив.

У звязку з оповіданими вище подіями мала місце в большевицькій урядовій і партійній пресі різка кампанія проти Академії взагалі та б. її президії (С. Єфремова й А. Кримського) зокрема. До кампанії сеї прилучилося було також львівське „Діло“. На закиди, зроблені в „Ділі“ б. президії Академії, зокрема А. Кримському й С. Єфремову, сей останній відповів у „Ділі“. Та відповідь сеї викликала проти акад. Єфремова ще більшу бурю. На знак, даний КПБУ (Комуністичною Партією большевиків України), відбувається на В. Україні акція за виключенням Єфремова зпоміж членів Академії. Йому — крім самооборонного виступу у львівському „Ділі“ — закидують ще неправдиві з большевицького становища освітлювання української літератури в його наукових працях з того обсягу. Як скінчиться отся нагинка, годі наперед сказати. Та якби нагинка сеї й не скінчилася, вона дуже наглядно характеризує умови, серед яких приходиться учням працювати науково на Вел. Україні під сучасну пору.

Тяжкі умови наукової праці на В. Україні стануть іще більш наглядні, коли взяти під увагу ще инші обмеження, з якими наука зустрічається нині за Збручем, як: неможливість свobodної вивати певних наукових напрямів і поглядів, позбавлення наукових робітників і наукових установ права одержувати свobodно закондорні наукові видання (яке то право вони мали навіть за царської Росії!), зокрема недопущання галицьких наукових видань на В. Україну і т. д.

Так виглядають відносини в нутрі. А на зовні в цілях чисто агітаційних оперується списком нещасних наукових установ і їх видавництва. Наша публіка, неспівдома сути річі, подивляє такі списки. Шоб однак українській публіці в Галичині та на еміграції наглядно представити властиву вартість тих забручанських списків, треба тільки пригадати, що в тій області посідаємо ми України у Львові, не маючи не то своєї держави, але навіть автономії. Отже: 1) Наукове Товариство ім. Шевченка, що розпоряджає 2-ма кам'яницями, власними друкарнею, переплетнею і книгарнею, бібліотекою, музеєм, бактеріологічною лабораторією і видає околом 25 серій різних наукових видавничств. 2) Богословське Наукове Товариство, видає 2 серії наукових публікацій („Богословіє“ і „Праці“). 3) Українське Лікарське Товариство, видає „Лікарський Вістник“. 4) Українське Технічне Товариство, видає орган „Технічні Вісти“. 5) Союз українських адвокатів, видає орган „Життя і Право“. 6) Чин С. В. В., видає строго науковий орган „Записки ЧСВВ.“ 7) Національний Музей, видає окремі наукові праці. 8) Гр. К. Богословська Академія. І т. д. Та не тільки у Львові існують подоби наукові установи і видання, але існує їх не мало навіть на еміграції, як Український Університет, Український Педагогічний Інститут, Українське Історично-філологічне Товариство і т. д. —

всі в Празі, дуже поважна Українська сільсько-господарська Академія в Подєбрадах (досі не зліквідована), дуже поважний Український Науковий Інститут у Берліні з 2 науковими видавничтвами і т. д.

Супроти тих фактів як же представляється наука на Вел. Україні!

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ

На сегорічнім тайнім консисторії 17 ц. м. іменовано нових єпископів, котрих імен єще не оповішено. Нових кардиналів не іменовано. Св. Отець присвятив свою офіційну промову євхаристійному конгресови в Сиднею. — Кард. Лявренці іменованій пропрефектом св. Конгрегації Обрядів. Префектом св. Конгр. зак. згромаджень на його місці іменованій кард. Лепісіє

Ватикан і Квірано (ПАТ). В Римі розійшлися поголоски, що між Апостольською Столицею й урядом Італії наступила угода: Італія признає екстериторіальність Ватикану і заплатить відшкодування. Потвердження тих вістей слід іще виждати.

Св. Отець звернувся до урядів Болівії й Парагваю з батьківським проханням, шоб заперестали воювати.

Фондація на католицьку пресу в Еспанії. (КАП). Еспанець М. Ваугал лишив у своїм завішавннє легат на 125.000 пезетів, з котрих відсотки мають творити фонд для поширення католицької преси. Фонд відданий до диспозиції Ап. Столиці. В легаті зазначено, що фондація має бути підмогою для тих еспанських католицьких часописів, котрі в особливий спосіб боронять католицьку релігій і права Церкви. Під назвою „католицькі часописи“ треба розуміти ті письма, котрі стоять на основі католицької релігії, признають в практиці її авторитет в особах її правних представників та мають церковного цензора. Передаючи цей легат, спадкоємці фондатора написали до Нунція: „Цілі легату се більша слава католицької релігії, котру покійний фондатор і його наслідники вважають підвальною їх еспанської батьківщини“.

Муссоліні просить помочи в кат. духовенства. (КАП). В розмові з о. Орландієм, ген. секретаром Союзу італійського духовенства, Муссоліні просив, шоб клір допоміг йому в його змаганнях піднесення моральности та освячення родинного життя. „Що поможуть усі мої податки, накладані на нежонатих мужчин таї инші мої старання, коли наш наріє не буде мати правдиво католицької совісті, котра каже йому, що самовільне обмежування потовства є гріхом?“

Соловецькі острови — каторга для духовенства ССР. Єпископ Дербін, директор папського Східного Інституту, подав недавно до відома свої найновіші відомости про страшні большевицькі каторги на Білому Морі. Подаємо у вимках: На островах є тепер 11 тисяч вязнів. Між ними 12 єпископів і багато духовних православних, 18 католицьких священників і чимало католицьких монахинь. В останнім році померло 3214 вязнів... Тепер коли настала зима, духовні в тих вязницях голодують і мерзнуть в невідповідній одежі... Є вязниці, де в одній темній, підземній келії влізло понад 70 духовників. — (Про монастир на Соловецьких островах так писав чернець Дамаскенос з Москви, котрий жив у XVII століття: „Тут є край, що нагадує всь страхітній пекла. Зимові ночі довгі, ледащо-морозні, майже безконечні. Коротке літо не дає підляти, до того рої мурашок та ос гноблять людей. На Сол. островах живе маса чайок, котрі день і ніч сповняють воздух невинським криком так, що люде не мають тут ні хвиль спокою“).

ОСИП СТЕФАНОВИЧ
ранше РОМАН ЗУБИК

Л Ъ В І В,
вул. Галицька ч. 16.
поручає

новости для Пань, сукна на мужеській одиня. Англійські репри на реверенди і папістини для 247 П. Т. Отців. 28—30

НА МІСЯЦЬ „ДОБРОЇ ПРЕСИ“
має Центр. Комітет „Доброї Преси“ слідуочі друки:
ЗАКЛИК (афіш) до обходу „місяця“ даром; порто 10 сот.
ЛЕТЮЧКИ на тему доброї й злої преси. 100-ка з портом 1 зол.
ПРЕСА (нова книжка д-ра Назарука) 3 „
НОВЕ АПОСТОЛЬСТВО. Брошура про вагу доброї й злої преси і як для доброї працювати 20 сот.
ІНСТРУКЦІЯ (головно для організаторів, як „місяць“ устроїти) 20 „
Адреса: Львів, почт. скритка 108.

„Хто в кожнім положеннє зробить у добрій вірі все, що може, тому Бог не відбирає своєї ласки.“

„Дух лінивого коліється як стебелка на вітрі, а воля його замикає.“

Н О В И Н К И

Редакція „Новой Зорі“ просить всіх П. Т. Читачок і Читачок (також противників, котрі читають наш орган) відповісти по можности обширно на Квєстіонар в „Новой Зорі“ з 16 XII. с. р. За наспівні вже відповіди широдяку.

Нова війна вибухла між Геджасом й Іраком, двома новими магометанськими державами. Війну вивовив Геджас. На границі зачалася вже бої.

Охорона льокаторів. В „Дн. Зак.“ ч. 100 з 15. XII. 1928 р. оповішений закон з 28. XI. 1928 р., котрий зміняє закон з 11. IV. 1924 р. про охорону льокаторів. Арт. I каже, що ексмісія на підставі рішення суду не буде виконувана, оскільки безробітний дїстав працю і платить опрїч бїжучого чиншу залеглий чинш ратами, що становлять 25 прїл. бїжучого місячного чиншу. Закон увїйшов в житт з днем оповіщення.

Одинока українська відливарня дзвонів
Михайла Брилинського
вул. Замарстинівська ч. 41. Телеф. 63-56 (власний дїл).

Виділає мелодійні дзвони довільної величини з найбільшого металу о чистім і звучнім голосі, під поручкою чистого гармонії, як такої внутрепласности. — Купують розбиті дзвони, на жадання передає на нові. — Відливає з усіляких металів виділи, як бронзові, машинні, будівельні, плоскорізби, фігури і т. п. — скоро, солідно і на доглядних условах. 357 7-10

Бюджет Міністерства Рільництва
ухвалила соймово бюджетова комісія. Його підвищено майже на 4 мїл. зл., головно в позиціях дрібного рільництва. Між ин. вставлено 158.000 зл. для українського т-ва „Сільський Господар“.

Звідки пішла назва „Америка“? По дотеперішній версії — від імени географа Амеріа Пєсупучі. Инше пояснення повстання цього слова дав болівійський поет Gregorio Reynolds у своїй останній книжці „Errorea de la Raza“. А саме: Останній потомок династії Інків 1000 р. нашої ери вибрався на північ. Там пізнав дочку Іріка потомка прата „Червоного Генріха“, з котрою оженився. З того подружжя був син, званій „білим індієм“, основник держави Інків. Слово „ам“ значить „земля“, отже „Америка“ значилоб „земля Іріка“.

Алексій, правосл. архієп. гродненський одержав від польського правительства ордер „Польонія Рестітута“, котрий вручено йому з великою парадом, причім воєвода Кирст підчеркнув, що уряд Польщі дає йому той ордер за труди в переведеннє автокефального православия та працю над зближеннєм населення різних вір. Опісля відбувся пир в домі архієпископа.

Рільні робітники і 1. травня. Орєченнєм Найвищого Суду з 5. V. 1928 (6427/28) нествалення рільного робітника до праці в дні 1 травня може бути вважає достаточною причиною негайного розвизання договору, коли своєю вагою або шкідливими наслідками поважно нарушує права роботодавця.

Обмеження іміграції до Австралії. Видала австралійська влада контингент з Польщі вносить 300 осіб річно, або 25 місячно. Сегорічний контингент уже вичерпаній.

Найновіша мода жіночих прикрас в Европі покидає перли й дороге каміння, а вертає до прикрас зі щирого золота й емалії. Золоті нашійники, золоті бранзолети, золоті скриньочки на пудер і т. д.

З новин чужих літератур. У Мюнхені появилася збірна праця про Достоевського п. з. „Первісна постать братів Карамазових“. У тїм творі звертає увагу праця Фрайнда про Достоевського як поета, епілєптика, елика і грїшника та його переживання в Сибірі. Німєцький учений представляє Достоевського в зовсім инакім світлі ніж всі дотеперішні працюючки на тїм полі.

Пригадак. Перше число „Новой Зорі“ на 1929 рік вийде в подвійнім обємі. Шоб уникнути перерви у висліді органу, Адміністрація пригадає вчасну висилку передплати.

Відомий з солідности
МАГАЗИН НОВОСТЕЙ мужеських і дамських
І. ЗІХЕРА Львів, пл. Капітульна 3. (напроти катедрі)
поручає на зимовий сезон великий вибір: Рубавничок і панчіх, трикоті Єгера і вовняні реформі, камізаєлки, пудл-оєрї, домашні пантофлі. Ціни прїступні. Великий вибір ковїрїви для Всєх Душ. 356 7-20

„Правдива велич дуа людей показується в нещасті й небезпечі. Хто в нужді не тратьє невести і віри в опіку Божу, хто бореться з бідою і не опускає рук, той має в собі чесноту великої душі.“

Нові книжки

Антін Лотоцький: ЛИЦАР В ЧОРНІМ ОКСАМИТІ. Повість з козацьких часів. „Бібліотека Історичних Повістей“. Квартальник. — Другий рік. — Трєте число. Львів. — „Добра Книжка“. — 96 Випуск 1929. Ілюстрував А. Коверко. 8°, ст. (4) + 243 + (1). Ціна 4 зл.

О. Білоусенко. ЛИСИЧКА-СЕСТРИЧКА. Збірка байок. Образки Віктора Цимбала, Львів. Накладом Видавничства „Світ Дитини“. 1928. Сторін 144. В тїй книжочці є 70 байок. Всї вони гарні і веселі та дїсно надаються для дітей на святочний дарунок.

О. Білоусенко: ЗАЙЧИК-ПОБІГАЙЧИК. Збірка байок. Образки Віктора Цимбала, Львів. Накладом Вид. „Світ Дитини“, 1928. Сторін 70.

В отсій книжочці є 30 коротеньких байочок, котрі дуже надаються для дітей від 5—9 літ. Книжочка заслугоє на вюрочення.

Кінотеатр „ВАРШАВА“ в Станіславові,
Липова 1. висвітлює: 362 10—2
„ 21. XII. 1928. „Амор на нартах“
„ 24. XII. 1928. „Смієся, кльовне, смій“
„ 27. XII. 1928. „Анна Кареніна“

ОГОЛОШЕННЯ

ПАРОХІЯ Ванівка, Перем. Епархії до заміни
В місці копальня нафти 1—3

Здібного різьбара орнаменталь-
ного пошукує варстат уряджень церковних
362a **ТЕОДОЗІЯ КОМІСАРУКА** 3—5
Станіславів, вул. Круля Яна III. ч. 15.

ДО ВСЕЧ. ОО. ПАРОХІВ, які уладжують
Ду своїх парохіях місії, звертаються з прось-
бою два інваліди У. Г. А., котрі займаються
продажу девоніоналів, о повідомлення їх про
речинсь місії хоч одні тиждень наперед, та
в цей спосіб помочи своїм людям заробити на
прожиток. — Ласкаві повідомлення слати:
Л. Яків, Запитів, п. Підліски малі. 368 3-3

Др. Марія Криговська
спец. недуг носа, уший і горла
лічить: 11—20
341 **ХИБИ ВИМОВИ**
(гикання, слухонімоту, гугнявість і т. п.)
Львів, вул. Кльоновича 6. Від 3—5.

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ВИ-

ДАВНИЧИЙ ФОНД

Адреса: Ukrajinskyj Hromadskyj Vydavnyčyj Fond,

Praha-Vrsovice, ul. Brožikova 390,
Československo

має на складі між иньшими отсі книжки:

С. РИНДИК — Міцність матеріалів, курс
високих технічних шкіл: 364 ст., 8^о. З додатком
термінологічного словника та 214 рисунками.
Ц. \$ 3.00.

Проф. Др. В. ЯНОВСЬКИЙ — Сучасне лі-
кування венеричних хороб, з чеської мови пере-
рекл. Др. А. Гончаренко. 118 ст. Ц. \$ 0.50.

Др. Ф. БУРІАН — Пластична хірургія, з 24
ілюстр., з чеської мови перекл. Др. А. Гонча-
ренко. 32 ст. Ц. \$ 0.30.

Др. А. ГОНЧАРЕНКО — Загальна гігієна.
204 ст. Ц. \$ 1.00.

Проф. Ф. ЯКИМЕНКО — Практичний курс
науки гармонії в 2-х част. підручник для шкіл
ріжних типів. З задачником, 132 ст. Ц. \$ 1.00.
І. ІВАСЮК — Кубань, економічно-статистич-
ний нарис. 120 ст. Ц. \$ 0.75.

П. ПАВЛИЧУК — Коротка анатомія для сту-
дентів медицини. З передмовою акад. А. Стар-
кова. 116 ст. Ц. \$ 0.75.

Проф. Д. АНТОНОВИЧ — Триста років
українського театру (нарис історії українського
театру). 276 ст. Ц. \$ 1.35.

Проф. Є. ІВАНЕНКО — Курс аналітичної
геометрії. 424 ст. Ц. \$ 3.50.

Проф. Ф. ЩЕРБИНА — Статистика — Істо-
рія статистики і статистичних установ. 288 ст.
Ц. \$ 1.50.

К. МИХАЙЛЮК — Молочарство. Підруч-
ник для вищих сільсько-господарських шкіл.
Ч. I. Молокознавство 164 ст. З 63 мал. Ц. \$ 0.90.

Проф. М. ЧАЙКОВСЬКИЙ — Алгебра,
курс середньої школи і для самонавчання. Кн.
I. Ст. XII. + 452. Ц. \$ 3.70.

Модерне українське мистецтво: Вип. I:
Проф. Д. Антонович — Група Празької Студії.
Франц. і укр. текст з 32 репродукціями. Ц. \$ 0.90.

Проф. С. БОРОДАЄВСЬКИЙ — Історія ко-
операції. Ст. 448. Ц. \$ 2.50.

М. РАШЕВСЬКИЙ — Рафінація цукру, під
редакцією і з додатками інж. Л. Фролова та
з 30 мал. 224 ст. Ц. \$ 1.50.

Акад. А. СТАРКОВ — Загальна біологія,
з малюнками. Ст. 184. Ц. \$ 1.00.

М. ГАЛАГАН — Атомістично-молекулярна
теорія. З мал. Ст. 188. Ц. \$ 1.35.

Проф. М. ЧАЙКОВСЬКИЙ — Алгебра, курс
середньої школи і для самоосвіти. Кн. II. Стор.
VIII+300. Ц. \$ 2.50.

Проф. Д. ЩЕРБАКІВСЬКИЙ — Українське
мистецтво, т. II. Старі церкви, надгробки й при-
роджні камені на Українськом Подіалю, Буко-
вині та на Покутті. Стор. 40+64 стор. ілюстра-
ції. Ц. \$ 2.—

Українське мистецтво: В. СІЧИНСЬКИЙ —
Архітектура старокнязівської доби (X—XIII ст.)
Стор. 50+24 стор. ілюстрацій Ц. \$ 1.50.

Др. В. ГАРМАШОВ — Шкільна гігієна,
з малюнками. Ст. 144. Ц. \$ 0.80.

Інж. Л. ФРОЛОВ — Цукроварство, з ма-
люнками. Ст. 440. Ц. \$ 3.—

Акад. Проф. Др. Ст. СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ —
Розвиток поглядів про сею слов'янських мов
і їх взаїмне споріднення. Ц. \$ 0.65.

Книгкупцям та при всякому більшому замов-
ленні безпосередньо у Видавництві дається
40 проц. знижки. Д. б.

Светери, жакети, костюми гарсонки, камі-
зольки дамські й мужеські, гальки, реформи,
панчохи, камаші, штильпи, скарпети і т. п.
ПЕРЕРОБЛЮВАННЯ й підроблювання
старих трикотажів.

Підпошення очок панчіх шовкових і філь-
декосових.
Виконує з найліпшого матеріалу дуже ста-
ранно й по умірених цінах

Трикотарська робітня В. Лібанської
262 ЛЬВІВ, Баторого 34, (мезанін). 26—30

ЩІТКИ всякого рода
поручає робітня

Маріяна ГРИГОРЧИКА

ЛЬВІВ, Боїмів ч. 1

353 (угол вул. Рутовського) 9—10

ЖУРНАЛИ

354
7-25

КРОЇ

МАНЕКІНИ

поручає фірма

„ЖУРНАЛ“ Львів, пл. Бер-
нардинська 2.

Продажа на догідні сплати!!

Машини до шиття

Грамофони, ровери,

Кружлівки молочарські

та їх складові часті, кравецьке приладдя
і до ручних робіт. Власна майстерня направ

Александр МАЛИМОН

Львів, ул. Валова, 11 а.

МАГАЗИН І РОБІТНЯ КОНФЕКЦІЇ
та дацьких суконь

ЦЕЦИЛІЯ ГАН

Львів, пл. Смольки 1а (напроти кіна „Марисенька“)

325 Полекті в сплатах. 14—20

ПЕРЕПЛЕТНЯ ПЕТРА ПОДОЛЯ А

ЛЬВІВ, ВУЛ. ЖОВКІВСЬКА Ч. 28

приймає всякі церковні роботи, як: Євангелія,
Службники, старі книги, брошуровання всіля-
ких накладів, канцеляр. книги, все, що входить
в круг переплетничої штуки по найприступ-
нійших цінах. Робота солідна і точна. 342 11-2

БЕЛЬСЬКІ СУКНА — НА ОДЯГІ Й ВЕРХИ —
найдешевше в

АЙЗЕНБЕРГА, БОЇМІВ Ч. 18.

Догідні умови для П. Т. урядників (-чок).

При оказанню витинка 6 процент опушту.

350 9—10

Йосиф Сметана ГОДИННИКАР

у Львові, вул. Коперника 18.

поручає: Годинники стінні й кишенькові з же-
невських фабрик: Omega, Glashütte, Roskopf-
і патентовані і т. п., також **вироби зі золота**
і срібла. Виконує всякі роботи годинникар-
ські по уміркованих цінах. Замовлення з про-
вінції виконує негайно! 347 10—10

ПАРОХІЯЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ НА СПЛАТИ

1-ша бібл. — 58 книжок за 60 зол. платних
у 3-місяч. ратах; 2-га бібл. 110 книжок за
160 зол. пл. у 4 ратах, при чім перша рата
61 зол., проч. р. по 33 зол. Перша бібл. нада-
ється для сльських, друга для міських парох-
бібліотек. Усі книжки відповідно дбрані й
певні щодо змісту. В переплеті I. бібл. 100 зол.,
II. бібл. 220 зол. — Замісьць готівки приймає-
мо також векслі 3—4 місячні; дочислюємо тоді
ще есконт. Замовляти: „Добра Книжка“ —
Львів — Lwów, skr. p. 11. 294 34—50

РІК
ОСНОВАННЯ
1878.

На осінній і зимовий сезон
поручає наймодніші

КАПЕЛЮХИ І ШАПКИ

Фірма **АНТІН КАФКА**

Львів, вул. Галицька ч. 4.

Ціни знижені! Вибір великий!

138 46-2

ЛЕОПОЛЬД ТАРГАЛЬСЬКИЙ

367 **ГОДИННИКАР** 3—4

у ЛЬВОВІ, ПЛОЩА АКАДЕМИЦЬКА 2.

поручає склад кишенькових і стінних го-
динників, — спеціаліст в напрямі антиків.

ВЗУТТЯ мужеське, дамське
власного виробу

по дуже низьких цінах поручає 267
першорядна робітня обуви 26-27

ІВАНА МАТИКЕВИЧА Львів, Шептицьких ч. 1
напроти св. Юра.

П. Т.

Маю честь поручити свою кравецьку
фірму

Станіслав Курц

у Львові, вул. Баторого ч. 12—14, 4 пов.

в котрій проваджу окремих відділ для
Всеч. Духовенства, виконуючи всякі
вбрання для П. Т. Отців і цивільні:
Реверенди всякого роду, верхні окриття,
нагортки, плащі, пелерини, порохівники,
бунди і т. п., а також нові футра і пе-
рерібки футер.

З високим поважанням

Станіслав Курц

кравець мужеський і спеціаліст

для П. Т. Отців

326 14-20

Львів, вул. Баторого 12—14, 4. пов.

Одинока у Львові
Робітня горсетів

на французький стиль поручає: гумові пояси
бедрівки, шліпфери, підв'язки, бюстосноші, опас-
ки, також реформи менструальні, реформи
трикотажні і шовкові тільки у фірмі:

„ГІГІЄНА“, Р. Кернер

Львів, Пасаж Миколая над кіном „Уцеха“
345 Телеф. 51-24. 10—15

ПОЗІРІ

ПОЗІРІ

Найдешевший ціник блаватних товарів

Ручники сільські з метра	зол. 1-20
„ пікові і дамаст. з метра	„ 1-70
„ відпасовані	„ 1-20
„ куцелеві	„ 2-70
Стирки з метра	„ —90
Зефіри на сорочки	„ 1-80
Димка на підтанці	„ 1-70
Оксфорди на сорочки	„ 1-30
Полотна й schirting-и	„ 1-40
„ на простирала	„ 2-75
Простирала 2 метр.	„ 5-50
Скатерти з метра	„ 5-50
Опалі на білля в ріжних красках	„ 3-80
Кретоніа франки	„ 1-30
Бархани і флянед	„ 1-70
Флянед гладкі	„ 1-50
Шевюти па мундурки	„ 4-50
Коники діточі	„ 4—
Галицький Магазин Новостей, Львів, Галицька ч. 15.	
Замовлення висилаємо відвортною поштою	
351 за посліплатою. 9—10	